جام جم

ویژه فرهنگ - هنر
رسانه - جامعه
۵

دوشنبه ۱ اسفند ۱۴۰۱ شماره ۶۴۳۵

قصه شکل‌گیری ۲ شخصیت ماندگار رادیویی
۷

نگاهی به کارنامه بنیاد سینمایی فارابی در چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر

فارابی، قبولی با ارفاق

۱۰

رسانه

در گفت‌وگو با تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه مستند «جاسوسان صنعتی» مطرح شد

روایت صادقانه از تاریخ نظامی

۶

در گفت‌وگوی «جام جم» با تهیه‌کننده و مشاور هنری تازه‌ترین سریال شبکه ۲ مطرح شد

حبیب فریاد برای حریم

۸

نگاهی به دوره‌های کارگاهی و آموزشی کوتاه مدت انجمن سینمای جوان که با محورهای تنوع ژانر و توجه به اقلیم و مختصات بومی برگزار می‌شود

اردوی فیلمسازی؛ از ایده تا تولید

۱۱

در آستانه سال نو و داغ‌شدن بازار خریدهای اینترنتی مراقب کلاهبرداران باشید

کلاهبرداری با رنگ حراجی

۱۲

گفت‌وگوی «جام جم» با تهیه‌کننده برنامه‌ای با محوریت شهدا و ایثارگران

ایستگاه آسمان

۷

خبر

مدیرمسئول روزنامه «جام جم» در گفت‌وگو با پایگاه خبری فردا:

پول‌های آلوده برخی پلتفرم‌ها در رسانه‌ها هزینه می‌شود

مهدی گیوه‌کی، مدیرمسئول روزنامه جام جم در گفت‌وگو با پایگاه خبری فردا گفت: در ماجراهای اخیر رخ داده بین برخی پلتفرم‌ها و رسانه‌ملی، آن چیزی که نقش‌آفرین است، سرریز پول‌های حاصل از فساد در رسانه‌هاست.

وی افزود: برخی پلتفرم‌ها سال‌هاست به اشکال گوناگون در رسانه‌ها هزینه می‌کنند، این هزینه زمانی برای اثبات خود و بیشتر اوقات برای نفی دیگران و تخریب سازوکارهای قانونی است. این‌که منشأ این پول‌ها نیز کجاست، خودش سوالی است که نهادهای مربوط باید به آن پاسخ دهند.مدیرمسئول روزنامه جام جم در ادامه گفت: یک زمانی برخی تهیه‌کنندگان سریال‌های نمایش خانگی پول‌های آلوده حاصل از فساد اقتصادی را وارد سریال‌سازی و سینما کردند و اکنون برخی پلتفرم‌ها این نوع پول‌ها را در رسانه‌ها هزینه می‌کنند تا خود را سفید کنند. این پول‌ها در توییتر و سایر شبکه‌های اجتماعی و برخی پیام‌رسان‌ها و حتی روزنامه‌ها، خرج و ایرال کردن برخی محتواها و تولید بعضی هشتگ‌ها، مقالات و نوشته‌های خاص در رسانه‌ها می‌شود.

وی در مورد فعالیت‌های ساترا گفت: سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی یا ساترا، یک نهاد حاکمیتی وابسته به صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران است که مسئولیت تنظیم‌گری رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی را برعهده دارد اما در ماه‌های اخیر با گسترش فعالیت‌های این مجموعه، هجمه‌های گسترده‌ای را علیه این نهاد قانونی شاهد هستیم.

گیوه‌کی در ادامه بیان کرد: متاسفانه برخی پلتفرم‌ها نه‌تنها برای مخاطب خود ارزشی قائل نیستند، بلکه به‌جای دغدغه فرهنگی، تمرکزی آشکار بر فعل ضدفرهنگی دارند. طبق قانون، پلتفرم‌ها موظفند قبل از تولید و انتشار مجموعه‌های نمایش خانگی، اقدام به اخذ مجوز از ساترا به عنوان نهاد قانونی در فضای مجازی کنند؛ در این بین اگر پلتفرمی اقدام به رفتارهای غیرقانونی کرد، ساترا می‌تواند از ابزارهای قانونی برای جلوگیری از این اقدامات استفاده کند.

وی افزود: هجمه‌های رسانه‌ای علیه ساترا و اقدامات این سازمان درحقیقت مخالفت با این اصول قانونی بوده و مخالفت با ساترا یا صداوسیما بهانه‌ای برای قانون‌گریزی به‌شمار می‌رود.

گزارش

جشنواره موسیقی فجر به نیمه رسید

شب ساز ایرانی در تالار رودکی

در سومین شب سی و هشتمین دوره جشنواره موسیقی فجر بیش از ۱۱ گروه ایرانی و خارجی در تالار وحدت، تالار رودکی، فرهنگسرای نیاوران، سالن میلاد نمایشگاه، فرهنگسرای ارسباران، مجموعه کوشک هنر و موزه هنرهای دینی امام علی (ع) به اجرای برنامه پرداختند.اجرای موسیقی هنرمندان لرستان، تربت جام و کردستان، هنرنمایی رزم‌نوازان دفاع مقدس، سرود تهران و حضور دو خواننده محبوب پاپ؛ میثم ابراهیمی و ناصر زینلی در جمع هواداران‌شان از جمله برنامه‌هایی سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر بود.

افغانستان همراه بود، سومین روز جشنواره را به دو گروه موسیقی ارمنستان و هند اختصاص داد. دو گروهی که به دلیل سبک اجرایی هنرمندان موسیقی این کشورها جذاب و مخاطب‌پسند بودند. فرهنگسرای نیاوران امروز اول اسفند نیز با دو کنسرت دیگر میزبان مخاطبان است. ابتدا قرار است کنسرت «تکنوازان موسیقی کلاسیک» که متشکل از استعدادهای جوان هستند از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه روی صحنه بروند و در ادامه کنسرت تاجیکستان قرار است میزبان مخاطبان خود شود.

تالار وحدت میزبان ارکستر رزم‌نوازان دفاع مقدس

تالار وحدت برخلاف شب‌های قبلی یک اجرایی بود و از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه به کنسرت ارکستر رزم‌نوازان دفاع مقدس اختصاص داشت که همگی از نوازندگان فعال در نیروهای مسلح به رهبری فاضل عالیشان بودند. ارکستر رزم‌نوازان دفاع‌مقدس دیروز هفت قطعه ایران، آزادی، پیروز اختران، کسروی، ستارگان سوزا، قهرمان و پیروزی اجرا کردند. در تالار وحدت امروز قرار است ابتدا فادو از پرتغال هنرنمایی کند و در ادامه قرار است ارکستر سمفونیک صداوسیما میزبان علاقه‌مندان شود.

تالار رودکی میزبان سازهای ایرانی

تالار رودکی در سومین شب جشنواره فجر، بر ویژه‌برنامه شب ساز ایرانی متمرکز شد. ویژه‌برنامه‌ای که هنرمندان موسیقی نواحی کشورمان، نقطه جذابیت آن در این دوره به حساب می‌آیند و طبیعتا برای شنوندگان موسیقی ایرانی یکی از جذابیت‌های روز سوم جشنواره موسیقی فجر به حساب می‌آمد. پس از این ویژه‌برنامه نیز گروه نام‌آشنای نغمه سپهر به هنرنمایی پرداخت که با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد.

گروه نغمه سپهر که به سرپرستی سیدمحسن حسینی و حضور حسین روزبهانی نوازنده تار، حسن آزاده‌فر نوازنده کوبه‌ای، محمد مشوق نوازنده نی، بهداد کیافر نوازنده سنتور و سیدمحسن حسینی خواننده و فرشید قلی‌زاده کمانچه همراه بود؛ قطعات موسم گل، آتشی در سینه دارم، چهار مضراب، تکنوازی، ساز و آواز، ای وطن اجرا شد. تالار رودکی امروز اول اسفند نیز با اجرای دو برنامه در ژانر ایرانی همراه است. ابتدا قرار است شب حسین ملک و شب شهمیرزای مرادی از ساعت ۱۸ و ۳۰ دقیقه برگزار شود و در ادامه هنرمندان بوشهری به اجرای موسیقی بپردازند.

فرهنگسرای نیاوران میزبان هنرمندان ارمنستان و هند

بخش بین‌الملل جشنواره موسیقی فجر که از روزهای آغازین جشنواره با سه اجرای دوئیت جز ویولن پیانوی مجارستان و دوئیت پیانوی صربستان و قوالی

گروه سرود تهران در فرهنگسرای ارسباران

بخش سرود سی و هشتمین جشنواره موسیقی فجر هم که طی روزهای گذشته یکی از پرمخاطب‌ترین بخش‌های جشنواره بوده و علاوه بر میزبانی از گروه‌های سرود شهرهای مختلف، از فعالان این عرصه نیز تجلیل می‌کند در روز سوم هم پذیرای گروهی شهر تهران شد. در ادامه در حوزه موسیقی نواحی، گروه موسیقی از لرستان اجرای برنامه کرد. امروز نیز قرار است علاوه بر اجرای یکی دیگر از گروه‌های سرود، برنامه نظامی‌خوانی و شاهنامه‌خوانی انجام شود.

کوشک هنر میزبان گروه‌های محلی

در کوشک هنر باغ کتاب دو گروه محلی تربت جام و کردستان در مجموعه کوشک هنر به اجرا پرداختند. امروز نیز قرار است چهار گروه موسیقی ترکمن، گلستان، کردستان و آذربایجان اجرای برنامه کنند.

موزه هنرهای نمایشی

موزه هنرهای دینی امام علی(ع) نیز از ساعت ۱۶ تا ۲۰ میزبان بخش جشنواره جشنواره‌هاست، در این بخش علاوه بر نمایش پوستر و جدول دوره‌های گذشته موسیقی فجر، فیلم اجراهای صحنه‌ای برگزیده دوره‌های اول تا دوره سی و هفتم برای مخاطبان اکران می‌شود.

بخش پژوهش با آیین‌های مذهبی

بخش پژوهش جشنواره دیروز یکشنبه از ساعت ۲۰ تا ۲۱ با حضور مهدی امین فروغی به موضوع بررسی ارتباط آیین‌های مذهبی با موسیقی اختصاص داشت که به صورت مستقیم از رادیو گفت‌وگو پخش شد. امشب نیز در بخش پژوهش قرار است بن‌پایه‌ها و پایانه‌ها در موسیقی شرق (چالش‌ها در تعارف و کنتوری‌های هنری و خودگم‌کردگی) با حضور آبتین جاوید مطرح و مورد گفت‌وگو قرار گیرد.

یادمان

وداع با چهره جهانی تعزیه‌خوانی ایران

علاءالدین قاسمی، تعزیه‌خوان باسابقه ایرانی در ۶۹ سالگی چشم از جهان فروبست. قاسمی از باسابقه‌ترین تعزیه‌خوانان کشور بود که در آثار سینمایی و تلویزیونی نیز حضور مستمر داشت.

او اولین تعزیه‌خوانی است که در فستیوال آوینیون به اجرای تعزیه پرداخت. علاءالدین قاسمی شامگاه شنبه ۲۹ بهمن به دلیل سکته مغزی در بیمارستان دارفانی را وداع گفت.

قاسمی به‌عنوان یکی از بهترین تعزیه‌خوانان ایران سابقه درخشانی دارد که بخشی از هنر و استعدادش در سریال «شب دهم» حسن فتحی به عموم مردم معرفی شد. سریالی که گرچه دو دهه از آن می‌گذرد اما همچنان در گوشه ذهن مخاطبان آن روزهای تلویزیون نقش بسته است.

داستان از ممنوعیت تعزیه در دوران رضاشاهی شروع می‌شود و شرطی که فخرالزمان دختر قجری برای ازدواج با حیدر خوش‌مرام می‌گذارد؛ برگزاری تعزیه در ۱۰ شب ماه محرم است. قدرت عشق حیدر، محرک و انگیزه‌ای قوی برای او می‌شود تا با وجود ممنوعیت اجرای تعزیه در دوران حکومت پهلوی و همه خطراتش، یاعلی بگوید و قصه پرخون حسین و عباس و شهدای کربلا را روایت کند. برای همین با یاری یاور دلنواز و جماعت لوطی‌های اهل دل و با کمک گرفتن از آقاصفر تعزیه‌خوان و گروهش، شبانه بساط تعزیه را علم می‌کنند، آن هم در شرایطی که یا باید دم عسس‌ها را می‌دیدند یا خود را برای هرگونه خطر حکومتی آماده می‌کردند. بعد از پوشیدن جامه‌های سبز و سرخ و تجمع تدریجی ملت، تعزیه آغاز می‌شود و آقاصفر تعزیه‌خوان، زبان به روایت قیام خونین و ظلم‌ستیزی اولیا باز می‌کند. آنچه در این میان بیش از همه جلب توجه می‌کند و دل می‌برد، صدای گرم و خوش علاءالدین قاسمی، بازیگر نقش آقاصفر است که با تحریرهایش آتش به جان می‌زند و وقتی می‌رسد به آنجا که می‌گوید: «سحرگه سی هزارم بود و لشکر/ عجب تنها شدم ا... اکبر» مقاومت بغض‌ها شکسته می‌شود.

در ادامه قصه و با صدای علاءالدین قاسمی است که تحول شخصیتی حیدر شتاب می‌گیرد و وقتی می‌خواند: «قاسم گلگون‌کفنم وای وای/ نوگل باغ حسنم وای وای» چشم حیدر به چهره فخرالزمان و حال دگرگون و معنوی‌اش می‌افتد و جایگزینی عشق زمینی به آسمانی تقویت می‌شود.

صدای علاءالدین قاسمی در تعزیه به حدی تاثیرگذار و بی‌نقص بود که بسیاری او را یکی از بهترین شهادت‌نامه‌خوانان تاریخ تعزیه ایران لقب می‌دهند. قاسمی در سال ۱۳۲۲ در طالقان به دنیا آمد. از کودکی به تعزیه علاقه‌مند شد و از طفل‌خوانی تا شهادت‌خوانی در حسینیه حضرت ابوالفضل قودجان به اجرای تعزیه پرداخت.

در روزگاری که قرار بود تعزیه به‌عنوان میراث ناملموس فرهنگی ایران در یونسکو ثبت جهانی شود و قرار شد ناصر تقوایی برای معرفی تعزیه، فیلمی را برای ارسال به این سازمان آماده کند از میان سه گروه تعزیه مشهور، او به همراه هاشم فیاض، اسماعیل محمدی، مظفر قربانی نژاد، محمدرضایی، جمال‌الدین قاسمی، محمدبخشی‌نیا، علی عقیقی، حسن عقیقی و امیرمقدم برای اجرا در این مستند انتخاب شدند و با اجرای تعزیه مجلس حر از آثار ماندگار مصطفی کاشانی ملقب به «میرعزا» تعزیه را در جهان معرفی کرد.

قاسمی در ادامه معرفی این هنر ناب شیعی در کشورهای بسیاری از جمله آمریکا، فرانسه و آلمان به اجرای تعزیه پرداخت و یکی از معدود هنرمندان ایرانی است که در جشنواره آوینیون قدیمی‌ترین جشنواره فرانسه و یکی از بزرگ‌ترین جشنواره‌های نمایشی هنرنمایی کرد. البته سینماگران دیگری هم از تجارب و توانایی قاسمی بهره گرفته‌اند، ازجمله عباس کیارستمی که به سهم خود، نقش مهمی در معرفی تعزیه به مخاطبان سینما در جهان داشت.

این هنرمند پیشکسوت عرصه تعزیه دارای مدرک درجه یک هنری ارزشمندترین مدرک هنری کشور بود و از سال ۱۳۹۵ به عضویت مؤسسه هنرمندان پیشکسوت درآمد. او چندی پیش به‌دلیل سکته مغزی با مشکلات زیاد جسمانی روبه‌رو بود و شنبه ۲۹ بهمن ماه درگذشت. مراسم خاکسپاری پیکر علاءالدین قاسمی ساعت ۱۰ امروز دوشنبه اول اسفند در بهشت زهرا(س) برگزار می‌شود و قرار است پیکر او در قطعه هنرمندان به خاک سپرده شود.